

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. CXIIX. Proœmium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

CAP. CXV.
Prodigus.

Axioma I.

Prodigus is dicitur, qui neque finem expensarum habet, sed bona sua dissipando & dilapidando profundit, l. 1. ff. de Curat. furios. Unde quia ipsi interdictum commercium, Ulpianus in fragment. instit. tit. 20. de testam. §. mutus 12. comparari solet furioso, l. 12. ff. de tutor. dat. l. Fulcinius 7. §. adeo vers. idemque de prodigo. ff. ex quib. caus. in poss. eatur. Francisc. de Cald. ad l. securitorem 3. cum non absimilis. C. de in integr. restit. minor. num. 6. Reuiner. de testam. p. 2. cap. 11. num. 10. Carpzov. p. 2. const. 6. defin. 9. num. 3. haecenus scilicet ipsi circa bonorum administrationem in bonis diminuendis furiosum faciat exitum, d. l. 12. §. ult. ff. de tut. dat. siquidem extra bonorum administrationem potius minori vel pupillo equiparabitur, l. certi conditio 9. §. sed et si 7. ff. de reb. cred. Harprecht. in Comment. ad §. 2. n. 3. Instit. quibus non est permillum fac. testam. cum contrahendo sibi obligationem acquirere, suamque conditionem meliorem non minus quam pupillus facere non prohibeatur, l. 6. de V. O. Philipp. Matth. ad l. 40. de R. I. Licet enim bonorum administratione interdicta prodigus absque curatore contrahere valide non possit, nec contrahens efficaciter obligetur. d. l. 6. Johann. Goedd. de contr. stipulat. conclus. 10. cap. 7. num. 134. Johan. Borcholt. de pact. c. 3. num. 11. Anton. Faber in Cod. lib. 5. tit. 38. defin. unic. num. 11. modò contrahens cum prodigo bonorum interdictionem non ignoraverit, ut rectè animadvertit Antonius Faber d. loc. num. 1. & 2. allegatus à Carpzovio part. 2. constit. 15. defin. 37. num. 8. attamen non in omnibus ipsi bonis interdictur, sed ratione diminutionis, nec semper, nec in omnes partes voluntas ejus nulla est, sed eatenus, quatenus bona sua dilapidando profundit, ac nec tempus nec finem expensarum habet, ut loquitur l. 1. in pr. ff. de curat. fur. adeoque prodigus non dicitur, nisi talis sit declaratus. Gail. Lib. 2. obs. 51. n. 2. & ante interdictum iudicis potest contrahere & alienare. Zas. in l. 10. cui bonis 6. ff. de V. O.

II.

Prodigum nemo fert libenter Novell. 3. praefat. circa fin. l. 13. §. 2. C. de sentent. pass. & restitut. Prodigalitas enim & profusio nimia suspicionem furti & rapinae de se praebet. Constit. Carol. art. 39. & 43. Carpzov. lib. 3. quest. crim. 122. num. 4. & seqq.

CAP. CXVI.
Proditio, Proditor.

Axioma I.

Qui proditoriè secreta hostibus nunciant, capit poenam luunt l. 6. §. 4. de re milit. vivique exuruntur aut furcà suspenduntur l. 38. §. 1. de pan. Cremantur etiam qui hostibus praedandi fa-

cultatem praebent. l. 9. C. de re militar. Regulariter poena prodicionis in masculo est dissectio in quatuor partes, in foemina verò submersio in aquis, quae poena nonnunquam exasperatur. Dan. Clafen. Comment. ad Constit. Crimin. Carol. V. pag. 202.

II.

Criminis prodicionis reus non fit, qui aliquis privati secreta revelat, aut eum inimico suo infidiosè prodit. Nam prodicionis crimen species perduellionis est, quae non nisi in Rempubl. à subdito committitur. Dec. 7. c. 29. numer. 12. seqq. hinc quoque proditores non sunt speculatores ab hostibus in nostra castra missi, cum subditi non sint. Theodoric. Colleg. Crim. cap. 5. aph. 3. lit. G.

De Productione Instrumentorum
vide Rubr. Instrumentum.CAP. CXVII.
Professor.

Axioma I.

Professores Academici comparantur Clericis. Brunnem. Conf. 163. num. 15. & gaudent immunitate ab oneribus patrimonialibus, scil. extraordinariis. Brunnem. d. l. Neque commissionibus & Legationibus gravandi sunt. Carpzov. L. 2. defin. 405. num. 12.

Limita: modò actu legant, alias enim immunitate Academicà non gaudent, nisi certis in casibus. Mey. P. 8. dec. 99. n. 4. 5.

II.

Professorum Theologiae officium est, ut vivà voce doceant in scholis suos discipulos, quae ad doctrinam pertinent docere, non verò praecise ut scriptis in totà Ecclesià doceant veram Dei cognitionem & cultum; hoc enim officium Apostolorum fuit, nec doctoribus speciatim injunctum, ut doceant omnes, id enim in scriptis posuit & alii in nullo officio Ecclesiastico & scholastico constituti. Neque professorum Theologiae proprium aut peculiare est iudicium ferre de rebus fidei tum extra Synodum, tum in Synodo. Brunn. Jur. Eccles. Lib. 1. Cap. 6. membr. 12. §. 13.

CAP. CXIIX.
Procemium.

Axioma I.

PROOEMIUM denotat causam finalem, & mentem loquentis ostendit, l. fin. ff. de hered. instit. l. 1. ff. ad Macedon. l. cum bi 8. in princip. & ibi Bart. ff. de transact. Alex. cons. 7. numer. 3. vol. 1. Cravett. consil. 192. num. 21. Roland. consil. 44. num. 9. volum. 4. Castrensi. cons. 261. Visis. numer. 2. vers. capio. lib. 2. Tiraquell. in tract. cessan-

re causa. num. 64. Molin. de primogen. lib. 1. cap. 5. num. 1. Alexand. conf. 55. Quoniam in princ. lib. 5. ubi loquitur in sententia, & conf. 75. num. 3. lib. 6. ubi de divisione, & conf. 204. Perspectis verbis. num. 9. vers. praterea, cod. lib. 6. Ubi ampliatur in codicillis, & ultimis voluntatibus, Curtius jun. conf. 185. num. 2. ubi extendit in rescriptis, & conf. 238. num. 33. & seqq. ubi loquitur de decreto, Cravett. conf. 301. De anno. num. 2. ubi de donatione, & conf. 351. num. 2. ubi ait, & extendit in transactione, Roman. conf. 180. num. 6. ubi loquitur in privilegio, Gratianus conf. 78. num. 13. lib. 1. ubi de locatione, & conf. 117. num. 6. lib. 1. ubi de libro rationum, & conf. 137. num. 14. lib. 1. ubi extendit in gratia, & conf. 44. num. 18. lib. 2. ubi loquitur de statuto habente proœmium, quod interficiens bannitum præmiatur, & conf. 60. num. 8. cod. lib. 2. ubi de permutatione & legato, Anchar. conf. 141. Super predicto in princ. ubi de concordia, & conf. 180. Viso diligenter. num. 6. cum seqq. ubi de executione laudi & cura decreta, Gozadin. conf. 1. numer. 14. & Beroi. conf. 141. num. 8. lib. 3. ubi generaliter in omni dispositione, Menochius de presumpt. lib. 6. presumpt. 2. à princip. ubi loquitur in statutis, bullis, rescriptis, sententia Judicis, laudo, investitura, contractibus, dispositione testatoris, Mandos. in reg. 15. Cancell. quest. 2. num. 2. ubi de supplicatione, Ludovicus Gomez. in reg. de verissimi noticia, num. 2. in proœm. ubi extendit in regulis Cancellaria Decianus conf. 3. n. 116. lib. 1. ubi in statutis & contractibus, Menoch. conf. 184. num. 11. & conf. 331. num. 67. & conf. 351. num. 24. & conf. 999. num. 22. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. §. 7. proœm. num. 122. Ferrer. in Constit. Catalonia, gloss. 1. num. 135. & gloss. 8. num. 146. Cardin. Tusch. pract. conclus. tom. 6. lit. P. conclus. 892. Rot. decif. 185. num. 4. in fin. §. 6. & decif. 491. num. 5. apud Farin. p. 1. recent. & decif. 167. num. 2. decif. 213. n. 7. & decif. 218. num. 4. & decif. 569. n. 4. apud eundem p. 2. recent. Surdus conf. 210. num. 28. & conf. 240. num. 15. & conf. 241. n. 17. & conf. 272. num. 8. & conf. 361. num. 4. & conf. 393. num. 13. & conf. 515. num. 7. & conf. 511. num. 5. Sigism. Scacc. de commerc. §. 7. gl. 2. n. 80. Steph. Grat. de recept. forens. tom. 5. c. 809. n. 8. & 924. n. 22.

Et quod ex proœmio colligatur mens & intentio disponentis, & ratio finalis, tradunt per l. quia 2. §. fin. ff. de pactis & l. cum hi 8. in princ. ff. de transact. Alexand.

conf. 160. Viso, ac diligenter. num. 9. lib. 6. & conf. 7. Visis, & diligenter. num. 3. lib. 2. Socinus conf. 153. num. 27. & conf. 159. num. 20. lib. 2. Barbat. conf. 1. in princ. lib. 3. & conf. 20. in princ. lib. 2. Cravett. conf. 888. num. 2. Roman. conf. 16. num. 4. Mascardus de probat. conclus. 1284. numer. 6. Gutier. pract. lib. 1. quest. 89. à numer. 3. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 2. resol. 43. num. 3. & lib. 3. resolut. 1. num. 59. & resol. 15. num. 8. Robles de represent. lib. 2. cap. 14. numer. 32. (quin & tota substantia & qualitas, l. ut liberi 17. C. de collat. ibique Bald. Tiraquell. de caus. cess. limit. 1. num. 64. & 65. Vincent. Honded. conf. 48. num. 51. vol. 1. Myns. resp. 10. num. 46. imò in omnibus actibus primordialis causa est attendenda, l. tutor 69. ff. de fidejuss. l. si id quod 33. in princ. ff. de donat. Vult. 3. conf. 31. num. 28. cum à primordio tituli posterior formetur eventus, regula 9. §. fin. vers. & licet. ff. de juris & facti ignor. Alciatus in tract. de presumpt. reg. 2. pres. 24. num. 1. Cravett. conf. 91. num. 9. Cephal. conf. 156. num. 13. Surdus conf. 202. num. 16. lib. 2. Conf. Arg. 1. conf. 104. n. 103. Vult. 1. conf. Marp. 22. num. 43. Text. in l. 1. Cod. de imponend. lucr. descript. l. si heres testamento 5. ff. de act. empt. Corn. conf. 250. in fin. volum. 4. quia postea factum præsumitur factum in executionem ejus, quod factum erat prius, Fulgos. conf. 147. in fin. Ancharan. conf. 339. in fin. Vult. 3. conf. Marp. 21. num. 204.

II.

PROOEMIUM declarat decisionem, d. l. fin. ff. de hered. instituend. l. cum pater. 77. §. dulcissimis 24. ff. de legat. 2. Molin. de primogen. lib. 1. cap. 5. num. 7. Mar. Antonin. d. resol. 15. num. 8. Armendar. in proœm. addit. ad recopil. legum Navarra, num. 107. quia intentio legislatoris colligitur ex proœmio, seu explicatione, Angel. 67. Municipali lege. n. 2. vers. de secundo. Barbat. conf. 1. n. 1. lib. 3. & quod proœmium dat intellectum toti legi, Curtius jun. conf. 185. n. 2. Menoch. d. lib. 6. pres. 2. num. 2. Hinc dicimus, quod sicut corpus ab anima, ita dispositio à proœmiali ratione regulatur, ex Jas. in l. qui quadringenta. col. 2. ad Trebell.

III.

PROOEMIUM declarat animum proferentis, Anchar. conf. 358. Dominus R. numer. 5. & disponentis, Cravett. conf. 888. numer. 2. refert Card. Tusch. d. conclus. 891. numer. 3. & n. ita ut dicta in præfationibus censeantur repetita in dispositionibus

(P) 2 one

one sequenti, Rolandus à Valle *conf. 67. num. 83. lib. 3. Cardin. Mantic. de conject. ultima voluntatis lib. 5. tit. 15. num. 7.*

CAP. CXX.

Prohibitio. Prohibitum.

Axioma I.

Quæ propter Legis prohibitionem fieri non possunt, si tamen adversario non contradicente fiant, minime improbantur. Felin. in *cap. Exceptionem 12. n. 32. extr. de Except.* Hyppolit. de Marfil. in *praxi crim. §. sequitur num. 8. Gail. 1. de P. P. c. 12. n. 9. Andr. Rauchbar. part. 1. q. 10. num. 28. Jac. Schultz. obs. 52. n. 38. Carpov. p. 1. conf. 12. de fin. 18. n. 6.*

II.

Prohibitionis remotio ejusdem est juris, cujus est prohibitio, Pacian. 1. *conf. 142. n. 10. ubi hoc illustrat exemplo §. 1. l. de libertat. dum dicitur, quod quia servitus est de jure gentium, ob id manumissio (quæ est remotio servitutis) de jure gentium pariter esse censetur, cum manumissio non esset nota, si servitus fuisset incognita.*

III.

Prohibitionis causa cessante, cessat ipsa prohibitio, c. *quoniam 5. §. porro & §. ult. ut lit. non contestat. c. cum cessante 60. de appellat. l. adigere 6. §. quavis 2. ff. de jure patron. Jason. in l. quod dictum 32. num. 2. ff. de pati. Cravett. lib. 4. conf. 556. num. 4. Nicolaus Everhard. in loc. à cessat. rationis, numer. 28. Andreas Tiraquell. cessante causa, num. 130. Petrus de Ubaldo. de duobus fratrib. part. 6. quæst. 9. num. 10. vers. quinto quia responsio. Clarus lib. 4. sent. §. feudum, quæst. 73. num. 7. Hartman. Pistor. 2. quæst. 34. num. 29. Rol. à Vall. 1. *conf. 23. num. 10. Ludolphus Schrad. de feud. q. 7. c. 4. num. 56. Carpov. p. 3. conf. 28. def. 12. num. 5. & p. 3. q. 9. crim. 105. n. 7. sicut & prohibitionis ratione correctæ, ipsa quoque prohibitio correctæ censetur Salicet. ad Aub. ingress. n. 2. C. de SS. Eccl. Felin. in c. 1. sub fin. vers. confidem quod verum. ext. de refer. Carpov. 3. conf. 6. de fin. 3. num. 5.**

IV.

Prohibitio est odiosa, ideoque restringenda, Mascard. vol. 3. de prob. conclus. 126. numer. 3. è contrario permissio favorabilis, adeoque amplectenda, Menoch. lib. 6. præf. 16. num. 3. Finckelth. obs. 84. num. 19. & 20. hinc prohibitio venditionis stricte est accipienda, nec ad alios contractus extendenda, nisi eadem ratio militet, v. g. in venditione prohibita per testatorem. Quando autem non est eadem ratio, contrarium verum est. Idque in omnibus locum habet, quotiescunque aliquid de venditione disponitur, quod generali regulæ & juri communi aliàs repugnet, Brunnem. ad l. 3. C. de præd. Decur. in fin. Prohibitio quoque alienationis se non extendit ad alienationem inter propinquos l. 4. C. de fidei-comm.

Limita, quod prohibitio non restringatur in Commissis: si enim prohibita sint aliquæ merces

evehi, e. g. arma, frumentum, & tales nautæ vel auriga sciens imponat, etiam non vetite, navis, currus & equi in commissum cadunt l. 1. §. 2. de publican.

V.

Prohibitio omnis sic facta intelligitur, ut tamen justa causa non excludatur. l. 7. §. 1. de don. l. 13. C. de jur. dot.

VI.

Prohibitio testatoris similis est prohibitioni legis, l. fin. C. de reb. al. non alien. Jas. in l. nemo, in 2. lect. n. 14. de leg. 1. vid. omnino Novell. 1. cap. 1. & ibi M. Stephani. n. 5. vers. hæres itaque & n. 7. Est itaque hæc firma conclusio: Ubi tamen quinque limitationes & conditiones ex eodem textu subjicit n. 18. & seqq.

VII.

Prohibentur multa fieri, quæ tamen si facta fuerint, obtinent firmitatem, cap. ad Apostolicam. 16. extr. de Regularib. & transact. ad Relig. cap. consuluit. 4. Qui Clerici vel vorant. latè Jason. in l. parre. ff. de his qui sunt sui vel alien. jur. colum. 3. in fin. ibique Bald. & Alberic. liquidem multa impediunt contrahenda, quæ tamen contracta non tolluntur, Honthem. 3. de Art. Notar. c. 16. n. 3. Exemplum est in l. 2. §. biduum 5. ff. quando appelland. ubi sententia prohibetur ferri sub conditione, lata tamen tenet, quia Lex ulterius procedit ita disponendo, ut not. Bart. in l. in dubium C. de LL. col. 3. per l. relocatorum 7. §. ad tempus 4. de Interdict. & Releg. Sic prælati prohibetur, ne delegationes à Judicibus secularibus suscipiant, cap. 12. quidem 29. n. 9. quod si tamen susceperint, judicium nihilominus valebit, Alber. in c. 2. de jud. Exempla alia collegit & Decius ad l. in ambiguis 85. §. non est novum 1. ff. de R. l. ubi hoc axioma illustrat & declarat add. & Arnif. lib. 3. de Majest. c. 1. p. 491. Carpov. p. 1. conf. 13. de fin. 6. num. 8.

VIII.

Prohibitis abstinere satis non est, nisi & ea fiant, quæ fieri debent, l. 121. de R. l. Exemplum vide in l. 4. ff. de itin. act. privat. ubi Venulejus ait, eum, qui non patitur adportari ea, sine quibus iter refici non potest, non minus vim facere, quam facit is, qui manifeste prohibet, ne iter reficiatur, cui add. l. 4. ff. quæ in fraud. credit. Ut enim nullum crimen patitur, qui non prohibet, cum prohibere non potest, l. 109. ff. de R. l. Donnell. in l. pen. de re judic. p. 419. Umm. disp. ad process. judic. 19. num. 52. ita qui non prohibet, quod prohibere potest, assentire videtur, l. an in totum 3. C. de adif. priv. Philipp. Matth. ad d. l. 121. ff. de R. l.

IX.

Prohibita multa principaliter, in consequentiam saltem permittuntur, Donnell. lib. 6. Com. 17. circ. fin. Carpov. p. 3. conf. 3. de fin. 6. num. 11. ita prohibitum aliquid facere a lege, non impeditur negotium accessorium per consequentias gerere, l. quod dicimus 7. ff. de auctor. tut. adde & l. si quis duos 29. de liberat. legat. ubi socius incapax consequitur liberationem, cum capiat per consequentiam, l. si unus 27. §. illud 3. ff. de pat.